Aanhaakkalender gezinsaanpak

Wil je als bibliotheek op het gebied van de gezinsaanpak meer samenwerken met lokale partners? Dan geeft deze aanhaakkalender je inzicht in de momenten waarop je samen met partners het belang van (voor)lezen onder de aandacht brengt.
We starten wanneer de baby nog in de buik zit en gaan door tot en met groep 3.

Vanaf 3 weken zwanger:
Magazines en blogs: Zo nu en dan artikelen/blogs over taalontwikkeling bij baby's tijdens de zwangerschap laten plaatsen. Wie kan het partnerschap aangaan met die magazines? Voorbeelden van bekende zwangerschaps- en ouderschapsmagazines zijn: Ouders van Nu, Fabulous Mama, Zwanger en Kind.

Vanaf 7 weken zwanger:
Verloskundige: Rondom de 7 weken hebben zwangere vrouwen hun eerste kennismaking met de verloskundige. Bibliotheken kunnen digitale posters over lezen insturen. Die kunnen op een scherm worden getoond in de wachtruimte van de verloskundige. Tip: zo'n zelfde poster kan ook naar de huisartsenpraktijk en andere zorgverleners in de regio gestuurd worden.

Vanaf 10 weken zwanger:
Zwangerschapscursussen: Vrouwen beginnen nu met het bekijken van mogelijkheden voor zwangerschapscursussen. Dit kan van alles zijn: sport, bevallingscursussen, yoga/meditatie, etc. Kijk welke cursussen in jouw regio worden gegeven en kijk hoe en waar je als bibliotheek kunt aansluiten.

Vanaf 12 weken zwanger:
Zwangerschaps-communities: Nu is het moment dat de meeste vrouwen in de actiestand gaan. Er kan niet veel meer fout gaan met de zwangerschap en daarom vertellen ze hun omgeving er nu vaak over. Ze stappen vanaf dit moment ook in zwangerschaps-communities, omdat ze weten wat de uitgerekende datum van de geboorte is. Als bibliotheek kun je hierop inspelen door bijvoorbeeld boekentips te (laten) plaatsen in deze communities. Denk aan Facebook-groepen.

Vanaf 9 weken zwanger:
Baby-boxen: Vanaf dit moment gaan zwangere vrouwen zich aanmelden voor baby-boxen. In de meest bekende zitten nu geen boekjes. De bibliotheek kan zorgen voor een boekje in die boxen in de eigen regio, via partners, sociale media en folders wijzen op de boxen waar wel boekjes in zitten en/of het gesprek aangaan met de uitdelers van de babyboxen over het belang van de aanwezigheid van een boekje in deze boxen.

20-weken-echo:
Echoscopisten: Vanaf 20 weken hoort een kindje de ouders en kunnen zij gaan praten/voorlezen voor de taalontwikkeling. De 20-weken-echo is daarom hét moment om echoscopisten in te schakelen. Laat hen tijdens deze echo iets vertellen over het belang van praten en voorlezen tegen de buik. Zorg ervoor dat echoscopisten in je regio hier dus iets over weten en geef ze eventueel folders die ze na de echo mee kunnen geven.

Vanaf 20 weken zwanger:
Plaatselijke babywinkels: Aanstaande moeders maken een uitzetlijst. Neem plaatselijke babywinkels in de arm voor het aanprijzen van boekenkastjes/ boekenplankjes/ boekjes. Of contacteer makers van online uitzetlijsten voor het daarop plaatsen van boekenkastjes/ boekenplankjes/ boekjes.

Vanaf 16 weken zwanger:
Zwangerschaps-kledingwinkel: De buik begint zichtbaar te worden en de kleding gaat strak zitten. Vanaf dit moment hebben de meeste zwangeren zwangerschapskleding nodig. Als bibliotheek kun je een partnerschap aangaan met een zwangerschapskledingwinkel in de buurt. Hang daar bijvoorbeeld mooie foto's op van moeders in mooie zwangerschapskleding die een boekje 'voorlezen' aan hun buik. Of organiseer samen met de winkel een shopnight waar je als bibliotheek zichtbaar mag zijn.

Vanaf 30 weken zwanger:
Geboortekaartjesaanbieder: Ouders gaan kijken naar geboortekaartjes. Als bibliotheek kun je een gedichtjes-database aanbieden met gedichtjes voor op geboortekaartjes en kun je een pact sluiten met een plaatselijke geboortekaartjesaanbieder.

Buurthuis: Stuur posters en folders toe over het belang van lezen die in het buurthuis kunnen worden opgehangen en uitgedeeld.

Negenmaandenbeurs: BoekStart staat hier al. De bibliotheek kan de Negenmaandenbeurs meenemen in de eigen communicatie.

Kinderopvang: Rondleiding in de kinderopvang: een boekje in een goodiebag doen die mensen meekrijgen en de leid(st)ers iets laten vertellen over het belang van voorlezen.

Voedselbank: Als bibliotheek een keer een boekje in de voedselboxen doen/bij voedselboxen aan ouders meegeven of mee laten geven.

Quiet: Sluit als bibliotheek aan op de Quiet-communities: https://quiet.nl/.

Groeigids.nl: Ouders kunnen groeigidsen bestellen vanaf de zwangerschap tot en met de puberteit. Hier kun je als bibliotheek ook een artikel in (laten) plaatsen over taalontwikkeling.

Bevalling:
Ziekenhuis: De bevalling vindt voor veel vrouwen plaats in het kraamhotel (of Ronald MC Donalds-vroonkamer) of in het ziekenhuis op de kraamafdeling. De bibliotheek kan hier ook zichtbaar zijn door posters en folders (over voorlezen) weg te geven voor deze ruimtes.

Vanaf dag 1:
Boekenwinkels: Ouders kopen snel na de geboorte van hun kind (en soms ervoor al) boeken over opvoeden. Een bekend exemplaar is 'Oei, ik groei'. Sluit als bibliotheek aan bij boekenwinkels door ze folders in handen te geven die ze in deze baby-handboeken kunnen stoppen of erbij weg kunnen geven. Zorg ervoor dat de folder gaat over taalontwikkeling en dat erin wordt verwezen naar de bieb, maar ook naar "zoek "voorlezen" eens op op internet'

Vanaf dag 1:
Kraamzorg: Ook de kraamzorg is een goede partner in deze geboorteperiode. Als bibliotheek kun je de kraamhulp in het eigen werkgebied iets in handen geven voor in de kraamweek, bijvoorbeeld een boekje. Je kunt de kraamhulp ook vragen om bijvoorbeeld een liedje te zingen of boekje voor te lezen tijdens het in bad doen van het kindje. Dan geeft de kraamhulp meteen een goed voorbeeld van een mooi voorleesmoment.

In de eerste drie dagen:
Gemeente: Ouders doen aangifte bij de gemeente van de geboorte van hun kind. Geef de gemeente een folder over voorlezen die meegegeven kan worden bij de aangifte.

In week 1:
Hielprikkers: Het is tijd voor de hielprik. Betrek hielprikkers daarom ook bij je totaalaanpak voor gezinnen door ze te informeren over het belang van voorlezen aan baby's. Wellicht kan de hielprikker iets betekenen in zijn/ haar contact met de kersverse ouders.

Vanaf eerste maand:
GGD / Jeugdverpleegkundige: In de eerste maand vertelt de GGD / jeugdverpleegkundige over de taalontwikkeling van baby's en kinderen. Ook krijgen ouders een folder mee, maar daarop staat alleen dat je 'zoveel mogelijk tegen je kind moet praten'. Sluit hier als bibliotheek op aan, bijvoorbeeld met boekentips. Houd de GGD vanaf hier betrokken. Ouders komen hier vanaf nu vaker voor controles en vaccinaties. Het consultatiebureau wordt regelmatig bezocht tot en met het vierde jaar van het kind.

Vanaf 3 maanden:
BoekStartKoffer: Haak de gemeente aan vanwege de BoekStart-koffertjes. De gemeente kan een brief sturen naar nieuwe ouders waarin staat dat ouders het BoekStart-koffertje op kunnen halen. Werk je niet met BoekStart? Dan kun je zelf een brief opstellen over het belang van (voor)lezen en die de gemeente laten sturen. Het fijne aan werken met BoekStart is dat je een urgente reden hebt om de gemeente te betrekken die bewezen succesvol is. Werken met BoekStart verlaagt de drempel naar je gemeente.

Vanaf 3 maanden:
Oppas: Vanaf drie maanden zullen veel ouders op zoek gaan naar vormen van oppas. Ze gaan met hun kind naar de kinderopvang, laten opa en oma oppassen of zoeken naar een oppas in de buurt. Ga dus een partnerschap aan met kinderopvangorganisaties, gastouders en oppasbureaus in je omgeving en probeer opa's en oma's te bereiken. Organiseer bijvoorbeeld een opa-oma-café en haak aan op de campagne Leen voort van de Leescoalitie. Misschien kun je bij Klik-en-tik-cursussen een gesprek aangaan over kleinkinderen en (voor)lezen eens laten vallen.

Tip

Het is ook belangrijk dat je intern goed samenwerkt.
Kijk HIER voor een integrale gezinsaanpak in de bibliotheek.

-9 -8 -7 -6 -5 -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 Maand

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Week

10 11 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 Maand

1 2 3 4 5 6 7 8 Jaar

Eerste verjaardag:
Gemeente: Stuur alle kinderen die 1 jaar worden via de Gemeente een brief/kaartje en schrijf daar iets in over het belang van voorlezen en/of een leuk gedichtje. De gemeente weet alle verjaardagen en kan geautomatiseerd bij de eerste verjaardag van elk kind een brief sturen over voorlezen namens de bibliotheek. Is het binnen jouw aanpak wenselijker dat zo'n brief bij een latere verjaardag (nog-maals) wordt gestuurd, dan kun je daarvoor kiezen.

Vanaf 1 jaar:
Logopedist: Kinderen beginnen te praten en gaan vanaf nu in de gevallen dat het kind achterloopt naar een logopedist. Sluit dus als bibliotheek aan bij de logopedist in de buurt.

Vanaf 2 jaar:
BoekStartTrommel: Voor de leeftijd vanaf ongeveer 2 jaar is het BoekStartTrommel in Limburg en Brabant door Cubiss in het leven geroepen. Je kunt als bibliotheek de BoekStartTrommel aanbieden via een partner die deze kinderen en hun ouders bereiken.

Vanaf 2,5 jaar:
Peuterspeelzaal: De peuterspeelzaal komt in beeld. Haak hier als bibliotheek op aan.

Vanaf 3 jaar:
School: Ouders gaan een peuterspeelzaal kiezen en kijken op reviewwebsites en gaan bij scholen kijken. Haak aan op school-reviewsites en scholen in je omgeving. Voorbeelden van websites waar ouders op kijken als ze een school gaan kiezen: scholenopdekaart.nl, oudersenonderwijs.nl, ouderswannu.nl, rijksoverheid.nl

Vanaf 3 jaar:
GGD: GGD kan nu vragen krijgen van ouders over de taalontwikkeling van hun kind. Haak hier als bibliotheek op aan.

Vanaf 4 jaar:
Zwembad: Kinderen mogen vanaf hun vierde verjaardag op zwemles. Neem daarom het plaatselijke zwembad als partner in de arm. Extra tips: het kan zomaar zijn dat je hier regelmatig opa's en oma's treft die hun kleinkind meenemen naar de zwemles. Ben als bibliotheek ook zichtbaar bij het afzwemmen.

4 jaar:
Oogarts: Bij 4 jaar krijgt een kind een test bij de oogarts. Wellicht kun je hier als bibliotheek mooi op aansluiten. Je kunt de oogarts bijvoorbeeld iets over lezen laten vertellen en/of een mooie folder mee laten geven met boekentips.

Vanaf 4 jaar:
Mediawijsheidpartners: Vanaf deze leeftijd wordt schermtijd een ding. Ouders kunnen hierin tips gebruiken. Als bibliotheek ben je expert op het gebied van mediawijsheid. Maak daar gebruik van en haak aan op andere partners die bezig zijn met media, zoals scholen, met als invalshoek 'mediawijsheid'. Maar denk ook aan een samenwerking met de plaatselijke supermarkt voor een mediawijsheidactie.

Vanaf 4 jaar:
Kinderfeestorganisatoren: Ouders gaan er steeds gemakkelijker met hun kind op uit en kinderfeestjes worden belangrijk. Sluit aan op organisaties die kinderfeestjes organiseren, zoals speelparadijzen. Denk bijvoorbeeld aan Ballorig: een binnenspeeltuin met 38 vestigingen verspreid door het land. Deel hier bijvoorbeeld flyers uit of sponsor een leeshoek.

Vanaf 4 jaar:
Verenigingen: Veel kinderen gaan sporten of op scouting. Ga als bibliotheek dus in gesprek met de verenigingen in de buurt. Kun je als bibliotheek een keer zichtbaar zijn tijdens een evenement? Mogen er posters hangen en folders liggen over taal? Of kun je anderszins aansluiten op de sport met een talige activiteit? Je kunt bijvoorbeeld kijken naar (afgeschreven) boeken waarin bepaalde sporten of de natuur (scouting) centraal staan en deze achterlaten bij verenigingen in de buurt.

Vanaf 6 jaar (groep 3):
Scholen: De Bibliotheek op school is een belangrijke invalshoek om partnerschappen aan te gaan met scholen die vaak succesvol blijken.

Vanaf 7 jaar:
Ouders: Kinderen kunnen nu zelf lezen, maar het blijft belangrijk dat ouders, opa's en oma's en leerkrachten blijven voorlezen. Kijk voor tips hier!

Goed voorbeeld:

Bibliotheek Oss, onderdeel van de Noord-oost-Brabantse bibliotheken (NOBB), heeft een partnercommunity opgericht waarin alle denkbare partners zijn betrokken die zich bezighouden met gezinnen. Deze komt meermaals per jaar bij elkaar om plannen te maken om de taalvaardigheid van gezinnen te verbeteren. Scholen, kinderopvangorganisaties, hielprikkers, GGD, gemeente, etc. zijn hierbij betrokken en dragen ieder een steentje bij in een doorgaande lijn.

Provincie Noord-Brabant

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

Cubiss

VISUEELTJES